

Društveni centar u Lepenici (Vladičin Han)
17513 Lepenica
Vladičin Han

Program rada društvenog centra u Lepenici (Vladičinom Hanu) za period 2013-2015

Vizija

Društveni centar u Lepenici je zajedničko, podsticajno, uređeno i dostupno mesto svoj deci i mladima, koje će doprineti njihovom rastu i razvoju, osposobljavanju za adekvatno uključivanje u lokalnu zajednicu, kroz neposredno učešće roditelja i svih institucija na lokalnu.

Misija

Tim će kroz saradnju i intenzivnije umrežavanje na lokalnu, a koristeći postojeća iskustva, raditi na osnaživanju dece i mladih i jačanju njihovih kapaciteta, radi uključivanja u lokalnu zajednicu.

Uvodne informacije

Društveni centar se nalazi u Lepenici, na udaljenosti od 8 km od Vladičinog Hana i lociran je između dveju romskih mahala. Vladičin Han ima 20.938 stanovnika, a Lepenica 675 stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika u Lepenici, 55% su Romi (56 domaćinstva u Gornjoj mahali i 42 domaćinstva u Vidinskoj dolini).

U centru se u prethodnih 10 godina realizovao kompenzatorni program (K0, K1 i K2), koji je doprineo podršci dece različitih uzrasnih grupa i njihovim roditeljima, u cilju smanjenja siromaštva i društvene isključenosti. Rad se odvijao u tri segmenta: rad sa decom, rad sa roditeljima i rad sa lokalnom zajednicom.

Radi nastavka rada društvenog centra, pristupilo se analizi situacije u Opštini Vladičin Han, na osnovu koje se čini program rada.

Centar je smešten u posebnom objektu koji sadrži dve radne prostorije sa nameštajem (stolovi, stolice, klupe, peći na čvrsto gorivo, televizor i DVD plejer); kuhinju sa šporetom, frižiderom i jednim kuhinjskim elementom; sanitarni čvor sa dva WC-a i umivaonicima.

Sporazum o izgradnji Razvojno-obrazovnog centra je potpisan 19.06.2002. godine između Nemačke vlade (THW), UNICEF-a, Društva za unapređivanje romskih naselja (DURN), Opštine Vladičin Han i Udruženja Roma. Potpisan je i ugovor o izvođenju programa „Razvojno-obrazovni centri u opštinama na jugu Srbije“, takođe 2002. godine. Po sporazumu, objekat je namenjen za izvođenje ovog programa, a opština se obavezala da održava objekat. Centar je vlasništvo opštine.

Program realizuju: koordinator, saradnici, volonteri. O održavanju objekta brine lokalna samouprava (koja angažuje domara), a administraciju vodi administrativni radnik. Kadrovi koji direktno učestvuju u radu centra su imali preko 75 susreta radi edukacije, što je preko 500 sati obuke. Dosadašnja postignuća su: mobilizacija lokalne zajednice,

kvalitetnije obrazovanje romske dece, osnaživanje romskih porodica, uključivanje resursa lokalne zajednice u razne aktivnosti, podizanje nivoa ličnih aspiracija prema obrazovanju.

Opština Vladičin Han se nalazi na jugoistoku Srbije, na prosečnoj nadmorskoj visini od 328 m, pripada Pčinjskom okrugu. Površina opštine je 366 km², najveći deo zauzima brdsko-planinsko područje. Opština broji 20.938 stanovnika (51 naseljeno mesto).

U opštini postoji predškolska ustanova (PU) koja obuhvata 285 dece, od čega su 28 romske nacionalnosti. Osnovna škola „Vuk karadžić“ u Stublu, sa jednim od isturenih odeljenja u selu Lepenica, jedna je od 4 osnovne škole u opštini, koja broji 268 učenika, od čega su 114 romska deca. Tehničku školu i Gimnaziju pohađa 536 učenika. Od resursa od značaja su Ustanova kulture, turizma i bibliotekarsta; Sportski centar „Kunjak“ sa terenima za fudbal, košarku, tenis..., bazenom, teretanom na otvorenom prostoru; Kancelarija za mlade sa Otvorenim klubom – info-centrom; sportska hala. Centar za socijalni rad, koji je 2011. godine imao 2.443 korisnika, od čega je bilo 303 romske dece, veoma je važan resurs, kao i Dom zdravlja, Crveni krst, NVO i dr.

Ciljne grupe

Primarne ciljne grupe:

- Deca – korisnici i aktivni učesnici, kao i volonteri
- Mladi – aktivni učesnici (volonteri) i korisnici

Sekundarne ciljne grupe:

- Roditelji – aktivni učesnici, korisnici
- Lokalna zajednica – učesnici i korisnici

Prioritetne oblasti

- Jačanje neformalnog obrazovanja
- Kvalitetno provođenje slobodnog vremena
- Sportske aktivnosti
- Volonterizam
- Osnaživanje i učešće roditelja
- Jačanje saradnje sa lokalnom zajednicom
- Promocija društvenog centra

Strateški ciljevi i aktivnosti centra

- Neformalno obrazovanje ćemo jačati kao instrument podsticaja razvoja i osnaživanja dece i mladih.
- Kvalitetnim provođenjem slobodnog vremena ćemo obezbediti deci i mladima koji žive u nepodsticajnim uslovima potrebne dodatne mogućnosti za razvoj, učenje i aktivno učešće u životu lokalne zajednice.
- Sportskim aktivnostima ćemo promovisati pravilan rast i razvoj dece, zdrave stilove života, zdravlje duha i tela.

- Aktivno učešće dece i mladih i njihovu odgovornost prema društvu jaćaćemo volonterskim angažovanjem i podsticanjem aktivizma.
- Roditelje ćemo osnaživati i podizati njihove kompetencije, radi dobrobiti i pravilnog razvoja dece i mladih.
- Sa širom društvenom zajednicom i njenim institucijama, održavaćemo i kreirati nove veze u cilju ukljućivanja i ostvarivanja prava dece, mladih i ostalih ćlanova zajednice, naroćito pripadnika marginalizovanih grupa.
- U cilju razvijanja društvenog centra, promovisaćemo ga i time obezbediti njegovu vidljivost u lokalnoj zajednici i regionu.

Okvirne aktivnosti u naredne tri godine:

Jaćanje neformalnog obrazovanja		
I godina	II godina	III godina
<ul style="list-style-type: none"> - Profesionalna orijentacija – realni susreti; ućešće društvenog centra u aktivnostima; informator o izboru zanimanja; - Poseta srednje škole društvenom centru u cilju profesionalne orijentacije; - Pomoć u izradi domaćih zadataka (pedagoški asistent, mladi volonteri, saradnici Osnovne škole – odeljenski starešina, pedagog, roditelji) i stvaranje portfolia svakog od ućenika; - Radionice iz oblasti ekologije i reciklaže. 	<ul style="list-style-type: none"> - Profesionalna orijentacija – realni susreti; ućešće društvenog centra u aktivnostima; informator o izboru zanimanja; - Poseta srednje škole društvenom centru u cilju profesionalne orijentacije; - Pomoć u izradi domaćih zadataka (pedagoški asistent, mladi volonteri, saradnici Osnovne škole – odeljenski starešina, pedagog, roditelji) i stvaranje portfolia svakog od ućenika; - Radionice iz oblasti ekologije i reciklaže – izrada radova i prodaja; - Edukativne radionice – osnaživanje devojćica za dalje školovanje i reproduktivno zdravlje; - Obuke – engleski jezik (resursi škole); - Informatićka pismenost (resursi škole); - Edukativne radionice o nasilju: informisanje o tipovima nasilja, prepoznavanje nasilja, 	<ul style="list-style-type: none"> - Profesionalna orijentacija – realni susreti; ućešće društvenog centra u aktivnostima; informator o izboru zanimanja; - Poseta srednje škole društvenom centru u cilju profesionalne orijentacije; - Pomoć u izradi domaćih zadataka (pedagoški asistent, mladi volonteri, saradnici Osnovne škole – odeljenski starešina, pedagog, roditelji) i stvaranje portfolia svakog od ućenika; - Radionice iz oblasti ekologije i reciklaže – izrada radova i prodaja; - Edukativne radionice – osnaživanje devojćica za dalje školovanje i reproduktivno zdravlje; - Obuke – engleski jezik (resursi škole); - Informatićka pismenost (resursi škole); - Edukativne radionice o nasilju: informisanje o tipovima nasilja, prepoznavanje nasilja,

	reagovanje i prevencija.	reagovanje i prevencija; - Uz povezivanje sa drugim društvenim centrima i realizacija ekskurzija; - Koordinacija i razmena oko zajedničke posete u cilju edukacije (OŠ, SR) – čuvanje i negovanje tradicije i kulturne baštine, pozorište i muzeji.
--	--------------------------	---

Kvalitetno provođenje slobodnog vremena

I godina	II godina	III godina
<ul style="list-style-type: none"> - Poziv na druženje (okupljanje); - Raspored dece po sekcijama (muzička, dramska, likovna, kreativne); - Poseta nekim kulturnim manifestacijama i upoznavanje dece sa raznim kulturama i običajima; - Društvene igre; - Organizovanje proslave rođendana, novogodišnjih žurki, itd; - Učestvovanje na školskim priredbama. 	<ul style="list-style-type: none"> - Društvene igre; - Organizovanje proslave rođendana, novogodišnjih žurki, itd; - Učestvovanje na školskim priredbama; - Organizovanje orkestra; - Organizovanje plesne grupe; - Probe sa decom – angažovanje koreografa (volontera) za ples i igru; - Obezbeđivanje narodnih nošnji; - Priprema dece za učešće na raznim manifestacijama (dan škole, školske slave) i priredbama u zemlji (i inostranstvu); - Organizovanje posete nastavnika muzičkog, likovnog, itd; - Likovna izložba i prodaja crteža i radova. 	<ul style="list-style-type: none"> - Društvene igre; - Organizovanje proslave rođendana, novogodišnjih žurki, itd; - Učestvovanje na školskim priredbama; - Probe sa decom; - Organizovanje raznih takmičenja na lokalnom nivou; - Učestvovanje na raznim manifestacijama – priredbama u zemlji i inostranstvu.

Sportske aktivnosti

I godina	II godina	III godina
<ul style="list-style-type: none"> - Animiranje dece i roditelja o značaju sporta; - Istraživanje potreba i želja na temu sporta; 	<ul style="list-style-type: none"> - Animiranje dece i roditelja o značaju sporta; - Istraživanje potreba i želja na temu sporta; 	<ul style="list-style-type: none"> - Animiranje dece i roditelja o značaju sporta; - Istraživanje potreba i želja na temu sporta;

<ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje škole sporta – fudbal, košarka, odbojka, stoni tenis; - Sportski turniri – takmičenja sa adekvatnim nagradama; - Uključivanje medija – promocija praćenje, izveštavanje; - Posete značajnim sportskim takmičenjima na lokalnu, u regionu, u republici, itd. 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje škole sporta – fudbal, košarka, odbojka, stoni tenis; - Sportski turniri – takmičenja sa adekvatnim nagradama; - Uključivanje medija – promocija praćenje, izveštavanje; - Posete značajnim sportskim takmičenjima na lokalnu, u regionu, u republici, itd. 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje škole sporta – fudbal, košarka, odbojka, stoni tenis; - Sportski turniri – takmičenja sa adekvatnim nagradama; - Uključivanje medija – promocija praćenje, izveštavanje; - Posete značajnim sportskim takmičenjima na lokalnu, u regionu, u republici, itd.
--	--	--

Jačanje saradnje sa lokalnom zajednicom

I godina	II godina	III godina
<ul style="list-style-type: none"> - Informisanje lokalne zajednice o radu i aktivnostima centra; - Informisanje roditelja i dece o značaju saradnje sa lokalnom zajednicom, o konkursima, aktivnostima, itd; - Organizovanje sastanaka sa svim institucijama i ustanovama uz potpisivanje memoranduma o saradnji; - Formiranje tima na nivou centra za pružanje pomoći u ostvarivanju određenih prava; - Mediji, društvene mreže – promocija, praćenje, izveštavanje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Informisanje lokalne zajednice o radu i aktivnostima centra; - Informisanje roditelja i dece o značaju saradnje sa lokalnom zajednicom, o konkursima, aktivnostima, itd; - Organizovanje sastanaka sa svim institucijama i ustanovama uz potpisivanje memoranduma o saradnji; - Formiranje tima na nivou centra za pružanje pomoći u ostvarivanju određenih prava; - Mediji, društvene mreže – promocija, praćenje, izveštavanje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Informisanje lokalne zajednice o radu i aktivnostima centra; - Informisanje roditelja i dece o značaju saradnje sa lokalnom zajednicom, o konkursima, aktivnostima, itd; - Organizovanje sastanaka sa svim institucijama i ustanovama uz potpisivanje memoranduma o saradnji; - Formiranje tima na nivou centra za pružanje pomoći u ostvarivanju određenih prava; - Mediji, društvene mreže – promocija, praćenje, izveštavanje.

Promocija društvenog centra

I godina	II godina	III godina
<ul style="list-style-type: none"> - Ažurna oglasna tabla; - Facebook stranica i web prezentacija, link ka srodnim stranama/partnerima. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ažurna oglasna tabla; - Facebook stranica i web prezentacija, link ka srodnim stranama/partnerima; - TV reportaže o društvenom centru. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ažurna oglasna tabla; - Facebook stranica i web prezentacija, link ka srodnim stranama/partnerima; - TV reportaže o društvenom centru; - Stalne (radio) emisije (sa aktivnim učešćem korisnika).

Volonterizam		
I godina	II godina	III godina
<ul style="list-style-type: none"> - Edukacija potencijalnih volontera; - Promovisanje značaja volonterskog rada – javni poziv za prijavljivanje; - Pomoć Crvenog krsta i Kancelarije za mlade u organizovanju volontera (saradnja i sa O.Š. i S.Š.). 	<ul style="list-style-type: none"> - Definisane aktivnosti na čijoj realizaciji će se uključivati volonteri – realizacija istih. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uključivanje u sve redovne aktivnosti volontera; - Razmena iskustva sa centrima u okruženju.
Osnazivanje i učešće roditelja		
I godina	II godina	III godina
<ul style="list-style-type: none"> - Pozivanje roditelja na druženje i upoznavanje sa programom rada; - Uključivanje roditelja u planiranje aktivnosti društvenog centra i upravljanje društvenim centrom; - Zajedničke radionice sa decom – radionice za roditelje – diskriminacija, reproduktivno zdravlje, značaj obrazovanja, roditeljstvo, rani razvoj, itd. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajedničke radionice sa decom – radionice za roditelje – diskriminacija, reproduktivno zdravlje, značaj obrazovanja, roditeljstvo, rani razvoj, itd; - Uključivanje roditelja u planiranje aktivnosti društvenog centra i upravljanje društvenim centrom; - Roditelji kao voditelji radionica; - Ekskurzije dece sa roditeljima. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajedničke radionice sa decom – radionice za roditelje – diskriminacija, reproduktivno zdravlje, značaj obrazovanja, roditeljstvo, rani razvoj, itd; - Umrežavanje roditelja – razmena iskustva sa roditeljima iz drugih centara.

Strateški pravci razvoja i finansiranja

U narednom periodu želimo da povećamo broj dece koja redovno pohađaju nastavu i završavaju osnovnu školu, a zatim upisuju srednje škole i fakultete. To ćemo postići neformalnim obrazovanjem, zajedničkim aktivnostima sa školom. Takođe očekujemo da sva deca i omladina u Lepenici kvalitetno provode slobodno vreme kroz razne kulturne i sportske aktivnosti u društvenom centru uz povezivanje sa sportskim klubovima i ustanovama kulture i sporta. Veliki broj volontera se očekuje, jer mladi pokazuju interesovanje za volonterizmom. Zbog toga će se vršiti edukacije uz pomoć Kancelarije za mlade, Crvenog krsta i škole. Vršićemo promociju i umrežavanje sa svim institucijama u lokalnoj zajednici organizovanjem periodičnih događaja – okrugli stolovi, pozorišne predstave, manifestacije, nastupi u medijima.

Organizacija

Centar će raditi sa decom svakoga dana po dva sata dnevno, zavisno od smene učenika.

Centar će raspored aktivnosti prilagođavati potrebama dece, mladih i roditelja.

Za slobodne aktivnosti dece i mladih, centar će biti otvoren dva puta nedeljno, od 16 do 19 časova.

Upravljanje

-Rukovodilac centra je koordinator;

-Savet centra (prvenstveno predstavnici škole, CSR, Doma zdravlja, a zatim i predstavnici Crvenog krsta, nevladinih organizacija, medija, Ustanove za kulturu i bibliotekarstvo) će brojati 5 članova, a imenovaće ga Opštinsko veće. Sastajaće se jednom u 6 meseci. Njegova uloga će biti da nadgleda rad centra, daje sugestije za rad, omogućava bolju povezanost centra sa institucijama na lokalnu.

-Savet roditelja će brojati 5 članova, biraće se iz redova roditelja na roditeljskom sastanku, pri čemu će sami izabrati predsednika. Savet roditelja će pratiti rad centra, predlagati aktivnosti, pomagati u otklanjanju problema ukoliko do njih dođe, saradivati sa drugim centrima i Savetom centra. Sastanci će se održavati jedanput u dva meseca.

-Savet dece i mladih biće izabran u toku 2013. godine i aktivno će učestvovati u kreiranju i evaluaciji aktivnosti centra. U sastav saveta će ući tri učenika od 5. do 8. razreda i 2 člana iz redova mladih koji pohađaju školu ili su van sistema obrazovanja, a mogu doprineti kvalitetu rada centra. Predsednika će izabrati sami na sastanku. Sastanci će se održavati jedanput u dva meseca.

Sastanci svih saveta se po potrebi mogu zakazivati i češće, i u njihovom sastavu će biti članova Roma i neroma.

Finansijski plan

Društveni centar će se finansirati iz sledećih izvora:

- Budžet opštine (stalni prihodi, sredstva za rad, materijal, prostor, oprema, deo troškova za roditelje);
- Donatorska sredstva (međunarodne organizacije, ambasade stranih država), (tehnička podrška, preuređenje prostora, finansiranje aktivnosti centra);
- Posebni transferi državnih agencija, resornih ministarstava, fondova R. Srbije – za sprovođenje programskih aktivnosti i uvođenje novih i specifičnih sadržaja, kao i eventualno pružanje socijalnih usluga;
- Donacije lokalne zajednice (građani, privreda) – u manjem obimu, uglavnom kod obeležavanja izvesnih manifestacija, prevoza dece, pomoć u odeći, igračkama itd;
- Prihodovanje Društvenog centra od realizacije sopstvenih programskih aktivnosti – izložbe, čestitke, nakit itd.

Budžetska stavka	Jedinica	Količina	Iznos	Doprinos lok. samouprave	Doprinos donatora	Prihodi centra
Tekuće održavanje centra	godina	1	210.000,00	210.000,00		
Investiciono održavanje centra	godina	1	100.000,00	100.000,00		
Koordinacija rada centra	godina	1	370.000,00	190.000,00	180.000,00	
Aktivnosti sa decom	godina	1	640.000,00	393.000,00	207.000,00	40.000,00
Aktivnosti sa mladima	godina	1	300.000,00	196.000,00	104.000,00	
Aktivnosti sa roditeljima	godina	1	84.500,00	50.000,00	34.500,00	
Saradnja sa lokalnom zajednicom i promocija rada centra	godina	1	20.000,00	20.000,00		
Ukupno za godinu dana:			1.724.500,00	1159.000,00	525.500,00	40.000,00

Evaluacija rada centra

Evaluacija se vrši mesečnim izveštavanjem koordinatora centra, sprovođenjem anketa o zadovoljstvu dece, mladih, roditelja i ostalih učesnika, evidentiranjem pokrenutih inicijativa učesnika (dece, mladih, žena...), fotografijama, izveštavanjem medija. Na kraju godine koordinator podnosi godišnji izveštaj o radu Savetu centra i opštini. Po usvajanju izveštaja, planiraju se aktivnosti radi nastavka programa.

Vladičin Han, februar 2013. god.